

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1538

Vragen van het lid **Maij** (PvdA) aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *het bericht dat medische zorg op Lesbos ondermaats is* (ingezonden 8 februari 2017).

Antwoord van Staatssecretaris **Dijkhoff** (Veiligheid en Justitie) mede namens de Ministers van Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse en Ontwikkelingssamenwerking (ontvangen 31 maart 2017) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 1342

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht over de schrijnende medische situatie op de vluchtelingenkampen op Lesbos?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Welke signalen heeft u ontvangen met betrekking tot de tekorten aan medische zorg, medicijnen en behandeld artsen in deze kampen?

Antwoord 2

Migranten hebben toegang tot het lokale ziekenhuis. Het ziekenhuis hanteert voor bepaalde specialisten wachtlijsten van drie maanden tot zes maanden. Hierbij dient gezegd te worden dat de medische zorg in Griekenland in het algemeen onder druk staat, dit geldt dus niet alleen voor migranten. In het Griekse zorgsysteem kent men voorts geen eerste- en tweedelijnszorg zoals in Nederland, waar de huisarts als voorportaal fungeert, maar gaat men meestal direct naar de specialist.

Het kabinet heeft geen directe signalen ontvangen met betrekking tot de tekorten aan medische zorg, medicijnen en behandelend artsen in de opvangfaciliteiten. Dit neemt niet weg dat ik de berichtgeving zorgelijk vind en van mening ben dat de medische voorzieningen op orde moeten zijn. Er zijn meerdere organisaties die momenteel medische hulp verlenen op Lesbos, onder meer in hotspot Moria en de opvangfaciliteit Kara Tepe. Algemene medische hulp wordt daar verleend door Stichting Bootvluchteling

¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2017/02/03/artsen-op-lesbos-we-kunnen-weinig-doen-6359181-a1544406>

en Médecins du Monde. Het Rode Kruis levert eerste hulp en psychosociale hulp in Kara Tepe. Médecins sans Frontières heeft een kleine kliniek in de hoofdstad Mytilini voor medische zorg aan chronisch zieken en zorg op het gebied van psychologische hulp en seksuele en reproductieve gezondheid. Met financiering vanuit de EU-fondsen zijn projecten opgestart die zien op medische zorg voor migranten in Griekenland. Het betreft € 3,3 miljoen aan noodfinanciering die de Commissie op 8 december 2015 uit het Fonds voor Interne Veiligheid (ISF) ter beschikking heeft gesteld aan het Griekse Ministerie van Volksgezondheid, om onmiddellijk te kunnen reageren op de uitdagingen voor de volksgezondheid als gevolg van de situatie die op de eilanden in de Oost-Egeïsche Zee is ontstaan. Daarnaast heeft de Commissie op 9 juli 2016 € 24 miljoen aan noodfinanciering uit het Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie (AMIF) aan hetzelfde ministerie beschikbaar gesteld voor een alomvattende aanpak van de gezondheidsnoden als gevolg van de migratiecrisis. Dit project betreft het verlenen van eerstelijns medische zorg in opvangfaciliteiten en het versterken van het Griekse nationale gezondheidsstelsel in de getroffen regio's.

Vraag 3

Hoe beoordeelt u deze onmenselijke situatie op het Europees grondgebied? Deelt u de mening dat dit ongehoord is en hier onmiddellijk actie op ondernomen moet worden?

Antwoord 3

Zoals bekend vindt het kabinet het belangrijk dat de opvangfaciliteiten voor asielzoekers in Griekenland er structureel op ingericht zijn deze mensen een onderkomen te bieden dat voldoende beschermt. Dit is waar op korte termijn geïnvesteerd moet worden.

Vraag 4

Deelt u voorts de mening dat de Europese Unie dit niet alleen aan Griekenland over kan laten, maar dat de overige EU-lidstaten gezamenlijk de schouders er onder moeten zetten?

Antwoord 4

Prioriteit moet nu liggen bij het verbeteren van de situatie. Op dit moment wordt er van alle kanten hard gewerkt aan verbetering van de omstandigheden voor asielzoekers op de Griekse eilanden. Griekenland is zelf verantwoordelijk voor adequate opvang van asielzoekers en wordt daarbij ondersteund door de Commissie, de lidstaten, UNHCR en ngo's. Er zijn vanuit de EU en Nederland al veel geld, goederen en ondersteuning naar Griekenland gegaan. Via het noodhulpinstrument van de Europese Commissie heeft Nederland bijgedragen aan de opvang van asielzoekers in Griekenland. In 2016 is door de Commissie via dit instrument al € 198 miljoen beschikbaar gesteld. Hiernaast draagt Nederland bilateraal bij. Zo heeft de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking in het licht van de acute noden als gevolg van de winterse weersomstandigheden recentelijk € 100.000 extra beschikbaar gesteld. Deze bijdrage is ingezet via lokale Griekse ngo's die geen directe toegang hebben tot Europese financiering, maar wel in staat zijn direct bij te dragen aan de verbetering van de opvang op de Griekse eilanden. Daarnaast heeft Nederland, net als verschillende andere Europese lidstaten, het afgelopen jaar goederen en expertise ter beschikking gesteld.

Vraag 5

Wat doet de Nederlandse regering op dit moment teneinde bij de Europese collega's aan te dringen op het met spoed nakomen van de belofte asielexperts naar Italië en Griekenland te sturen, aangezien dit ook direct verlichting zou kunnen brengen voor de medische situatie op Lesbos?

Antwoord 5

Alle lidstaten zouden eraan moeten bijdragen dat de agentschappen zowel op de korte als lange termijn voldoende capaciteit tot hun beschikking hebben om asielaanvragen op de eilanden zo efficiënt en zo spoedig mogelijk te behandelen. In dit kader heeft Nederland eerder, samen met zijn partners uit het trio voorzitterschap, Slowakije en Malta, een demarche uitgevoerd om alle lidstaten op te roepen eraan bij te dragen dat EASO en Frontex voldoende

capaciteit tot hun beschikking hebben voor inzet op de Griekse eilanden. Ik breng verder de benodigde inspanningen door lidstaten herhaaldelijk onder de aandacht bij mijn collega's.

Vraag 6

Hoe staat het met de door Nederland beloofde extra humanitaire hulp voor de vluchtelingen? Bent u bereid er opnieuw bij andere regeringen op aan te dringen dat iedereen bij zou moeten dragen aan de opvang en aan het verdelen van vluchtelingen over Europa?

Antwoord 6

In het licht van de acute noden als gevolg van de winterse weersomstandigheden op de Griekse eilanden heeft de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking in januari jl. € 100.000 extra beschikbaar gesteld. Deze is ingezet via lokale Griekse ngo's die geen directe toegang hebben tot Europese financiering, maar wel in staat zijn direct bij te dragen aan de verbetering van de opvang op de Griekse eilanden. Het volledige bedrag van € 100.000 is ingezet ten behoeve van opvang van asielzoekers op Lesbos en Chios.

Met de reeds door de EU en lidstaten geleverde (financiële) ondersteuning aan Griekenland is de situatie niet opgelost. Het grootste knelpunt zit in de verwezenlijking van de benodigde verbeteringen in de opvang. Daar wordt op dit moment zoals gezegd van diverse kanten hard aan gewerkt, in de eerste plaats door de Griekse overheid. Daar ligt de eerste verantwoordelijkheid dan ook.

In haar 10^e voortgangsverslag over herplaatsing en hervestiging² beschrijft de Europese Commissie de stand van zaken van de herplaatsingen uit onder meer Griekenland. Het kabinet onderschrijft de oproep van de Europese Commissie aan alle lidstaten om structureel op maandelijkse basis te herplaatsen. Dat doet Nederland al, zowel vanuit Italië als vanuit Griekenland. Vandaar dat Nederland op de derde plaats staat wat betreft het aantal herplaatsingen uit Griekenland, na Frankrijk en Duitsland. Als ook andere lidstaten maandelijks personen herplaatsen, kan de positieve trend in het aantal maandelijkse herplaatsingen zich verder doorzetten. Het kabinet dringt daar ook op aan in contacten met andere lidstaten.

² COM(2017) 202.